

KINH ĐẠI BÁT-NHÃ BA-LA-MẬT-ĐA

QUYỂN 346

Phẩm 57: KHEN NGỢI TÍNH CHẤT CHẮC THẬT (5)

Lúc bấy giờ, Phật bảo Cụ thọ Thiện Hiện:

–Này Thiện Hiện, do nhân duyên gì các Đại Bồ-tát đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, tâm chẳng chìm đắm?

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, vì tất cả pháp đều chẳng phải có, nên các Đại Bồ-tát đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, tâm chẳng chìm đắm.

Bạch Thế Tôn, vì tất cả pháp đều xa lìa, nên các Đại Bồ-tát đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, tâm chẳng chìm đắm.

Bạch Thế Tôn, vì tất cả pháp đều tĩnh lặng, nên các Đại Bồ-tát đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, tâm chẳng chìm đắm.

Bạch Thế Tôn, vì tất cả pháp đều không sở hữu nên các Đại Bồ-tát đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, tâm chẳng chìm đắm.

Bạch Thế Tôn, vì tất cả pháp đều không sinh diệt nên các Đại Bồ-tát đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, tâm chẳng chìm đắm.

Bạch Thế Tôn, do những nhân duyên như thế, nên các Đại Bồ-tát đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa tâm chẳng chìm đắm. Vì sao?

Bạch Thế Tôn, vì các Đại Bồ-tát đối với tất cả pháp, hoặc về chủ thể chìm đắm, hoặc về đối tượng chìm đắm, hoặc lúc chìm đắm, hoặc chỗ chìm đắm, hoặc sự việc do đó mà chìm đắm, tất cả đều chẳng thể nắm bắt được, vì tất cả pháp là chẳng thể nắm bắt được.

Bạch Thế Tôn, nếu Đại Bồ-tát nghe nói việc như vậy, tâm chẳng chìm đắm, chẳng kinh, chẳng sợ cũng chẳng buồn lo hối tiếc thì nên biết Đại Bồ-tát ấy tu hành đúng nẻo Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm diệu. Vì sao? Vì Đại Bồ-tát ấy quán xét tất cả pháp đều chẳng thể nắm bắt được, chẳng thể nêu bày đó là chủ thể chìm đắm, là đối tượng chìm đắm, là lúc chìm đắm, là nơi chốn chìm đắm, là sự việc do đó mà chìm đắm. Vì nhân duyên ấy, các Đại Bồ-tát nghe sự việc như thế, tâm chẳng chìm đắm, chẳng kinh, chẳng sợ cũng chẳng buồn lo hối tiếc.

Bạch Thế Tôn, nếu Đại Bồ-tát thường tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế thì Thiên đế Thích, Đại phạm Thiên vương, các vị đứng đầu nơi các thế giới thường kính lễ.

Phật bảo Thiện Hiện:

–Nếu Đại Bồ-tát thường tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế thì chẳng những chỉ thường được chư Thiên đế Thích, Đại phạm Thiên vương, các vị chủ nơi các thế giới cung kính lễ bái, mà Đại Bồ-tát ấy còn hơn thế nữa, cũng được các chúng trời Cực quang tịnh, hoặc trời Biến tịnh, trời Quảng quả, trời Tịnh cư và các chúng trời khác thường cung kính lễ bái.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát ấy thường tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như

thế nên cũng được tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác trong vô lượng, vô số, vô biên thế giới khắp mười phương luôn hộ niệm.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát ấy thường tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế thì làm cho Bát-nhã ba-la-mật-đa mau được viên mãn, cũng làm cho Tĩnh lực, Tĩnh tấn, An nhẫn, Tĩnh giới, Bồ thí ba-la-mật-đa mau được viên mãn.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát ấy thường tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế thì làm cho pháp không bên trong mau được viên mãn, cũng làm cho pháp không bên ngoài, pháp không cả trong ngoài, pháp không không, pháp không lớn, pháp không thắng nghĩa, pháp không hữu vi, pháp không vô vi, pháp không rốt ráo, pháp không không biên giới, pháp không tản mạn, pháp không không đối khác, pháp không bản tánh, pháp không tự tướng, pháp không cộng tướng, pháp không nơi tất cả pháp, pháp không chẳng thể nắm bắt được, pháp không không tánh, pháp không tự tánh, pháp không không tánh tự tánh mau được viên mãn.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát ấy thường tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế thì làm cho chân như mau được viên mãn, cũng làm cho pháp giới, pháp tánh, tánh không hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sinh, pháp định, pháp trụ, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn mau được viên mãn.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát ấy thường tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế thì làm cho Thánh đế khổ mau được viên mãn, cũng làm cho Thánh đế tập, diệt, đạo mau được viên mãn.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát ấy thường tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế thì làm cho bốn Tĩnh lực mau được viên mãn, cũng làm cho bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc mau được viên mãn.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát ấy thường tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế thì làm cho tám Giải thoát mau được viên mãn, cũng làm cho tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ mau được viên mãn.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát ấy thường tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế thì làm cho bốn Niệm trụ mau được viên mãn, cũng làm cho bốn Chánh đoạn, bốn Thần túc, năm Căn, năm Lực, bảy chi Đẳng giác, tám chi Thánh đạo mau được viên mãn.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát ấy thường tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế thì làm cho pháp môn giải thoát Không mau được viên mãn, cũng làm cho pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyện mau được viên mãn.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát ấy thường tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế thì làm cho bậc Cực hỷ mau được viên mãn, cũng làm cho bậc Ly cấu, bậc Phát quang, bậc Diệm tuệ, bậc Cực nan thắng, bậc Hiện tiền, bậc Viễn hành, bậc Bất động, bậc Thiện tuệ, bậc Pháp vân mau được viên mãn.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát ấy thường tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế thì làm cho năm loại mắt mau được viên mãn, cũng làm cho sáu phép thần thông mau được viên mãn.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát ấy thường tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế thì làm cho mười lực của Phật mau được viên mãn, cũng làm cho bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả, mười tám pháp Phật bất cộng mau được viên mãn.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát ấy thường tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như

thế thì làm cho pháp không quên mất mau được viên mãn, cũng làm cho tánh luôn luôn xả mau được viên mãn.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát ấy thường tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế thì làm cho trí Nhất thiết mau được viên mãn, cũng làm cho trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng mau được viên mãn.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát ấy thường tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế thì làm cho tất cả pháp môn Đà-la-ni mau được viên mãn, cũng làm cho tất cả pháp môn Tam-ma-địa mau được viên mãn.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát ấy thường tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế thì làm cho tất cả hạnh Đại Bồ-tát mau được viên mãn.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát ấy thường tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế thì làm cho quả vị Giác ngộ cao tột của chư Phật mau được viên mãn.

Này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát ấy thường tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế thì làm cho trí Nhất thiết trí mau được viên mãn.

Lại nữa Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế thì thường được chư Phật hộ niệm, mau được viên mãn tất cả công đức; nên biết Đại Bồ-tát ấy tu hành đúng chỗ tu hành của Phật, mau chứng quả vị Giác ngộ cao tột.

Này Thiện Hiện, nên biết Đại Bồ-tát ấy tâm ý kiên cố; giả sử hữu tình ở hằng hà sa thế giới khắp mười phương đều biến làm ác ma, rồi mỗi ác ma ấy lại hóa làm số ác ma đông như trước; các ác ma đó đều có vô lượng vô biên uy lực, thì các ác ma như thế cũng chẳng có thể gây trở ngại cho Đại Bồ-tát ấy khiến cho chẳng thể tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, cũng khiến cho chẳng chứng được đối tượng mong đạt là quả vị Giác ngộ cao tột.

Lại nữa Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát thành tựu được hai pháp thì tất cả ác ma chẳng có thể cản trở, phá hoại, khiến cho Đại Bồ-tát chẳng thể tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, cũng như làm cho Đại Bồ-tát chẳng chứng đắc đối tượng mong đạt là cầu quả vị Giác ngộ cao tột. Hai pháp ấy là gì? Một là quán các pháp đều rỗng ráo không; hai là chẳng rời bỏ tất cả hữu tình.

Lại nữa Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát thành tựu được hai pháp thì tất cả ác ma chẳng có thể cản trở, phá hoại khiến cho Đại Bồ-tát chẳng thể tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, cũng như làm cho Đại Bồ-tát chẳng chứng đắc đối tượng mong đạt là quả vị Giác ngộ cao tột. Hai pháp ấy là gì? Một là có thể thực hiện đúng như lời nói, hai là thường được chư Phật hộ niệm.

Lại nữa Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát thường tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế thì các vị Thiên tử thường đến cung kính lễ bái, gần gũi cúng dường, thăm hỏi, khuyến khích rằng: “Thiện nam, ông muốn mau chứng đắc điều mình mong đạt đến là quả vị Giác ngộ cao tột thì nên tinh cần an trú nơi pháp môn Không, Vô tướng, Vô nguyện. Vì sao? Này thiện nam, nếu tinh cần an trú nơi pháp môn Không, Vô tướng, Vô nguyện thì Đại Bồ-tát đối với người không nơi nương tựa sẽ làm chỗ nương tựa; người không chỗ quay về sẽ làm chỗ quay về; người không ai cứu giúp sẽ làm người cứu giúp; người không chỗ hướng đến sẽ làm chỗ hướng đến; người không nơi gửi thân sẽ làm nơi gửi thân; người không có nhà cửa sẽ làm nhà cửa; kẻ bị tối tăm vây phủ sẽ làm ánh sáng, kẻ bị đui điếc sẽ làm tai mắt. Vì sao? Này thiện nam, vì an trú nơi pháp môn Không, Vô tướng, Vô nguyện như vậy tức là an trú nơi Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa. Nếu thường an trú nơi Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa thì mau chứng đắc điều mình mong

đạt đến là quả vị Giác ngộ cao tột.

Lại nữa Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát thường an trú nơi Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế thì chư Phật hiện tại trong vô lượng, vô số, vô biên thế giới khắp mười phương, ở giữa đại chúng, tự nhiên hoan hỷ, tán dương khen ngợi tên tuổi, dòng họ và các công đức của Đại Bồ-tát ấy, đó là công đức thù thắng của sự an trú nơi Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa.

Này Thiện Hiện, nên biết như Ta hôm nay vì chúng hội, tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, ở trước đại chúng, tự nhiên hoan hỷ, biểu dương khen ngợi tên tuổi, dòng họ và những công đức của các Đại Bồ-tát như Đại Bồ-tát Bảo Tràng, Đại Bồ-tát Thi-khí... và các Đại Bồ-tát hiện an trú nơi thế giới của Phật Bất Động tịnh tu phạm hạnh, an trú nơi Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, đó là công đức thù thắng của sự an trú nơi Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa. Hiện tại, tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác trong vô lượng, vô số, vô biên thế giới ở phương Đông, vì chúng hội mà tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa. Ở nơi ấy cũng có các Đại Bồ-tát tịnh tu phạm hạnh, chẳng lìa Bát-nhã ba-la-mật-đa. Các Đấng Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác ấy, đều ở trước chúng hội, tự nhiên hoan hỷ, biểu dương khen ngợi tên tuổi, dòng họ và những công đức của các Đại Bồ-tát kia, đó là công đức thù thắng của sự chẳng lìa Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa. Ở phương Nam, Tây, Bắc, bốn hướng, trên, dưới, cũng giống như thế.

Này Thiện Hiện, nên biết có Đại Bồ-tát từ khi mới phát tâm tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa, dần dần viên mãn đạo Đại Bồ-đề, cho đến khi chứng đắc trí Nhất thiết trí, cũng được chư Phật hiện tại ở vô lượng, vô số, vô biên thế giới khắp mười phương giảng nói chánh pháp, ở trước đại chúng tự nhiên hoan hỷ, biểu dương khen ngợi tên tuổi, dòng họ và các công đức của Đại Bồ-tát ấy, đó là công đức thù thắng của sự tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa. Vì sao? Này Thiện Hiện, vì Đại Bồ-tát ấy thường làm việc khó làm, chẳng làm dứt dòng giống Phật, đem lại an lạc lợi ích cho tất cả hữu tình.

Bấy giờ, Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, những Đại Bồ-tát mà nhờ chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, nhân nói chánh pháp, ở trước đại chúng, tự nhiên hoan hỷ biểu dương khen ngợi tên tuổi, dòng họ và các công đức, là ở bậc Thoái chuyển hay là không thoái chuyển?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Có Đại Bồ-tát ở bậc không thoái chuyển tu hành đúng nẻo Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm diệu, nhờ chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, nhân nói chánh pháp, ở trước đại chúng tự nhiên hoan hỷ biểu dương khen ngợi tên tuổi, dòng họ và các công đức. Lại có Đại Bồ-tát, tuy chưa được thọ ký, nhưng tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhân nói chánh pháp, ở trước đại chúng tự nhiên hoan hỷ, biểu dương khen ngợi tên tuổi, dòng họ và các công đức.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

–Những vị Bồ-tát nói đó là những Bồ-tát nào?

Phật dạy:

–Này Thiện Hiện, có Đại Bồ-tát, khi làm Bồ-tát, theo nẻo hành hóa của Phật Bất Động mà học, đã được an trú nơi bậc không thoái chuyển, là Đại Bồ-tát nhờ các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, nhân nói chánh pháp, ở trước đại chúng tự nhiên hoan hỷ, biểu dương khen ngợi tên tuổi, dòng họ và các công đức.

Lại có Đại Bồ-tát theo nẻo hành hóa của Đại Bồ-tát Bảo Tràng, Đại Bồ-tát Thi-khí... mà học, là Đại Bồ-tát tuy chưa được thọ ký nhưng tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa,

cũng nhờ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, nhân nói chánh pháp, ở trước đại chúng tự nhiên hoan hỷ, biểu dương khen ngợi tên tuổi, dòng họ và các công đức.

Lại nữa Thiện Hiện, có Đại Bồ-tát tu hành đúng nẻo Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm diệu, đối với tánh không sinh của tất cả pháp, dốc lòng tin hiểu lãnh hội, cũng chưa chứng đắc Vô sinh pháp nhẫn; đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, dốc sức tin, hiểu lãnh hội, cũng chưa chứng đắc Vô sinh pháp nhẫn; đối với pháp không rốt ráo của tất cả pháp, dốc tâm tin hiểu lãnh hội, cũng chưa chứng đắc Vô sinh pháp nhẫn; đối với tánh tịch tĩnh của tất cả pháp hết lòng tin hiểu lãnh hội, cũng chưa chứng đắc Vô sinh pháp nhẫn; đối với tánh xa lìa của tất cả pháp, dốc tâm tin hiểu lãnh hội, cũng chưa chứng đắc Vô sinh pháp nhẫn; đối với tánh không sở hữu của tất cả pháp dốc lòng tin hiểu lãnh hội, cũng chưa chứng đắc Vô sinh pháp nhẫn; đối với tánh chẳng tự tại của tất cả các pháp hết lòng tin hiểu lãnh hội, cũng chưa chứng đắc Vô sinh pháp nhẫn; đối với tánh chẳng chắc thật của tất cả pháp dốc sức tin hiểu lãnh hội, cũng chưa chứng đắc Vô sinh pháp nhẫn.

Này Thiện Hiện, các Đại Bồ-tát như thế, nhờ chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, nhân nói chánh pháp, ở trước đại chúng tự nhiên hoan hỷ, biểu dương khen ngợi tên tuổi, dòng họ và các công đức.

Này Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát nhờ chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, nhân thuyết pháp, ở trước đại chúng tự nhiên hoan hỷ, biểu dương khen ngợi tên tuổi, dòng họ và các công đức, thì Đại Bồ-tát ấy sẽ vượt qua bậc Thanh văn và Độc giác, nhất định chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột.

Này Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát tu hành đúng nẻo Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm diệu, nhờ chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, nhân nói chánh pháp, ở trước đại chúng tự nhiên hoan hỷ, biểu dương khen ngợi tên tuổi, dòng họ và các công đức, thì Đại Bồ-tát ấy nhất định sẽ được an trú nơi bậc không thoái chuyển, an trụ nơi bậc ấy rồi tất sẽ được chứng đắc trí Nhất thiết trí.

Lại nữa Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát nghe giảng thuyết về Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế, tâm không nghi hoặc cũng chẳng mê muội, chỉ nghĩ thế này: “Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như Phật đã thuyết giảng, nghĩa lý rõ ràng không hề điên đảo”, thì Đại Bồ-tát ấy do đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, dần dần sẽ ở nơi thế giới của Phật Bất Động và cảnh giới các Đại Bồ-tát, rộng nghe Bát-nhã ba-la-mật-đa, đối với diệu lý của nó dốc tâm tin hiểu, lãnh hội; đã tin hiểu rồi sẽ được an trú nơi bậc không thoái chuyển; đã an trú ở bậc ấy rồi thì nhất định sẽ chứng đắc trí Nhất thiết trí.

Này Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát chỉ nghe Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế, chẳng sinh tâm phỉ báng, hãy còn đạt được nhiều căn lành thù thắng, huống hồ là có thể tin, hiểu, thọ trì, đọc tụng, nương vào diệu lý chân như để giữ vững suy niệm, tư duy, an trú nơi chân như, tinh cần tu học thì các Bồ-tát ấy sẽ mau được an trú nơi bậc không thoái chuyển, chóng chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột.

Khi ấy, Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

– Bạch Thế Tôn, thật tánh của các pháp đều chẳng thể nắm bắt được, vậy làm sao Đại Bồ-tát an trú nơi chân như, tinh cần tu học, sẽ mau an trú nơi bậc không thoái chuyển, chóng chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột.

Phật dạy:

– Này Thiện Hiện, như nẻo hành hóa của Phật, an trú nơi chân như, tu tập các hạnh Đại Bồ-tát mau an trú nơi bậc không thoái chuyển, chóng chứng đắc quả vị Giác ngộ

cao tốt, vì các hữu tình tuyên thuyết chánh pháp. Các Đại Bồ-tát cũng giống như vậy, an trú nơi chân như, tu tập các hạnh Đại Bồ-tát sẽ mau an trú nơi bậc không thoái chuyển, chóng chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, nẻo hành hóa của Như Lai hoàn toàn là không sở hữu, chân như vốn lià các pháp, lại chẳng thể nắm bắt được, vậy thì ai trụ nơi chân như, tu hạnh Bồ-tát, sẽ mau an trú nơi bậc không thoái chuyển, chóng chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt, vì các hữu tình tuyên thuyết chánh pháp?

Bạch Thế Tôn, chân như hãy còn chẳng thể nắm bắt được, huống hồ là được an trú nơi chân như, tu hạnh Bồ-tát, mau an trú nơi bậc không thoái chuyển, chóng chứng quả vị Giác ngộ cao tốt, vì các hữu tình tuyên thuyết chánh pháp. Nếu điều này là thật có thì không thể chấp nhận được.

Phật dạy:

–Này Thiện Hiện, đúng vậy, đúng vậy, đúng như ông đã nói! Nẻo hành hóa của Như Lai hoàn toàn là không sở hữu, chân như vốn lià các pháp, lại chẳng thể nắm bắt được, thế thì ai an trú nơi chân như tu hạnh Bồ-tát, sẽ mau an trú nơi bậc không thoái chuyển, chóng chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt, vì các hữu tình tuyên thuyết chánh pháp!

Này Thiện Hiện, chân như hãy còn chẳng thể nắm bắt được, huống hồ là được an trú nơi chân như, tu hạnh Bồ-tát, sẽ mau an trú nơi bậc không thoái chuyển, chóng chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt, vì các hữu tình tuyên thuyết chánh pháp. Nếu điều này thật có thì không thể xảy ra được. Vì sao? Này Thiện Hiện, vì Như Lai xuất hiện ở thế gian hay hiện ở đời thì các pháp vẫn là như vậy, chẳng lià chân như, pháp giới, pháp tánh, tánh không hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sinh, pháp định, pháp trụ, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn.

Này Thiện Hiện, quyết định không có ai an trú nơi chân như, tu hạnh Bồ-tát, sẽ mau an trú nơi bậc không thoái chuyển, chóng chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt, vì các hữu tình tuyên thuyết chánh pháp. Vì sao? Này Thiện Hiện, vì chân như của các pháp là không sinh, không diệt, cũng không trụ ở phần nhỏ nào khác có thể nắm bắt được.

Này Thiện Hiện, nếu pháp là không sinh, không diệt, cũng không trụ ở một phần nhỏ nào khác có thể nắm bắt được, thế thì ai có thể an trú được ở trong đó, tu các hạnh Đại Bồ-tát, sẽ mau an trú nơi bậc không thoái chuyển, chóng chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt, vì các hữu tình tuyên thuyết chánh pháp! Nếu điều này có thật thì không thể nào xảy ra.

Bấy giờ, Thiên đế Thích bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là sâu xa vi diệu, rất khó lãnh hội; các Đại Bồ-tát tu hành đúng nẻo Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm diệu, tuy nhận biết các pháp đều chẳng thể nắm bắt, nhưng mong đạt được quả vị Giác ngộ cao tốt là việc rất khó. Vì sao? Bạch Thế Tôn, vì quyết định không có ai an trú nơi chân như, tu các hạnh Đại Bồ-tát, sẽ mau an trú nơi bậc không thoái chuyển, chóng chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt, vì các hữu tình tuyên thuyết chánh pháp. Các Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm diệu, quán xét tất cả pháp hoàn toàn không sở hữu, đối với pháp tánh sâu xa tâm chẳng chìm đắm, chẳng sợ, chẳng kinh, không nghi, không ngại, các việc như vậy rất là hy hữu.

Lúc này, Cụ thọ Thiện Hiện nói với Thiên đế Thích:

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

–Này Kiều-thi-ca, như ông đã nói, các Đại Bồ-tát tu hành đúng nẻo Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm diệu, quán xét tất cả pháp hoàn toàn không sở hữu, đối với pháp tánh sâu xa tâm chẳng chìm đắm, chẳng sợ, chẳng kinh, không nghi, không ngại, các việc như vậy rất là hy hữu.

Này Kiều-thi-ca, các Đại Bồ-tát tu hành đúng nẻo Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm diệu, quán xét tất cả pháp đều là không, đó là quán tất cả pháp hữu sắc là không, pháp vô sắc cũng là không; quán tất cả pháp hữu kiến là không, pháp vô kiến cũng là không; quán tất cả pháp hữu đối là không, pháp vô đối cũng là không; quán tất cả pháp hữu lậu là không, pháp vô lậu cũng là không; quán tất cả pháp hữu vi là không, pháp vô vi cũng là không; quán tất cả pháp thế gian là không, pháp xuất thế gian cũng là không; quán tất cả pháp tịch tĩnh là không, pháp chẳng tịch tĩnh cũng là không; quán tất cả pháp xa lìa là không, pháp chẳng xa lìa cũng là không; quán tất cả pháp quá khứ là không, pháp vị lai, hiện tại cũng là không; quán tất cả pháp hữu thiện là không, pháp bất thiện, vô ký cũng là không; quán tất cả pháp nơi Dục giới là không, pháp nơi Sắc, Vô sắc giới cũng là không; quán tất cả pháp hữu học là không, pháp vô học, phi hữu học, phi vô học cũng là không; quán tất cả pháp kiến sở đoạn là không, pháp tu sở đoạn, phi sở đoạn cũng là không; quán tất cả pháp hữu là không, pháp vô, phi hữu, phi vô cũng là không.

Này Kiều-thi-ca, các Đại Bồ-tát tu hành đúng nẻo Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm diệu, quán xét tất cả pháp không như thế, trong các pháp ấy, đều không sở hữu, vậy thì ai chìm, ai đắm, ai sợ, ai kinh, ai nghi, ai ngại! Vì thế, này Kiều-thi-ca, các Đại Bồ-tát tu hành đúng nẻo Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm diệu đối với pháp tánh sâu xa tâm chẳng chìm đắm, chẳng sợ, chẳng kinh, không nghi, không ngại là việc dĩ nhiên.

Khi ấy, Thiên đế Thích thưa với Thiện Hiệ:

–Như Tôn giả đã nói, tất cả đều nương vào không, vì vậy sự diển đạt thường không trở ngại. Thí như dùng tên bắn lên hư không, hoặc gân, hoặc xa đều không bị trở ngại, điều Tôn giả nói cũng lại như thế.

M